

Na dnevnem redu so naznanila predsedništva in pa nasveti posameznih odbornikov.

Kolikor nam znano, je to prvo zborovanje odborovo, odkar je najvišje potrjenje zadobila novo spremenjena močvirska postava, in mogoče je, da se bodo kmalu vršile volitve odborove na podlagi nove postave, ter začelo tudi novo delovanje, ker ima po spremenjeni postavi odbor pravico razpolagati z obresti močvirskega zaklada v namene osuševanja močvirja.

— Dramatično društvo praznovalo je minulo nedeljo večer v dvorani ljubljanske čitalnice dvajsetletnico svojega obstanka s slavnostno predstavo, v kateri je reditelj društvenih predstav Borštnik v kratkih potezah omenjal delovanje dramatičnega društva v minulih 20 letih, potem igrala se je v splošno zadovoljnost opereta „Mesečnica“ in pa kratka igra „Gringoire“. Čitalnični prostori bili so po vsem napolnjeni.

— Gosp. L. Tavčerjevo palačo na Dunajski cesti prevzela je v last graška vzajemna zavarovalnica za 135.000 gold. — Kolikor znano, morala bi stati po stroških zgradbe vsaj za 100.000 gold. več.

— Za Erjavčev spominek nabranih je do sedaj nad 1600 gold.

— Včerajšnji mesečni živinski somenj v Ljubljani bil je dosti dobro obiskan, izrekoma bilo je kónj mnogo na trgu. Kupčije bilo je pa malo in primeroma dobro plačevale so se molzne krave.

— Uradno imenovanje. Deželne sodnije svetovalec J. Martinak premeščen je v isti lastnosti v Ljubljano. Tajnik deželne sodnije Fr. Tomšič imenovan je za svetovalca deželne sodnije v Ljubljani. Pomočnih uradov predstojnik pri deželni sodnji v Ljubljani, Ign. Brešar imenovan je za vodjo pomočnih uradov pri deželni sodnji v Gradcu. — Minister za poljedelstvo imenoval je sekundarija pri deželni bolnici v Ljubljani dr. Kaisersbergerja za c. kr. zdravnika rudokopov v Idriji.

— Letopis Narodne čitalnice v Ljubljani začetkom leta 1887. kaže nam, da je to društvo pod predsedništvom dr. viteza Bleiweisa štel skupaj 313 članov, 4097 gold. dohodkov, preostanka 10 gold. 67 kr., 9 veselic in 37 časnikov.

— Kmetijsko potovalno predavanje ima tajnik c. kr. kmetijske družbe gosp. Gustav Pirc v soboto popoldne 12. dne t. m. ob 3. uri v Stopičah pri Novem mestu.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — V soboto dopoldne odpeljala se je tudi cesarica s svojim spremstvom v Buda-Pest, kamor je dospela krog 1/22 popoldne. Na kolodvoru pričakoval jo je cesar, in ponedeljek večer vdeležila se je soireje pri dvoru, k kateri je bilo vabljenih krog 800 oseb med njimi tudi člani obeh delegacij.

Gospodski zbornici predložil je naučni minister načrt zakona, po katerem se spod 10 let stari učenci ne smejo sprejemati na gimnazije.

Danes prične se zopet zborovanje državnega zbora. Na dnevnem redu je nadaljevanje v zadnji seji ostalega dnevnega reda. Jutri ima se pričeti že obravnava poročila odseka za pogodbo z Ogersko o podaljšanju bankega privilegija. Z baron Reinländerjem so se zopet poskusili razgovori načelnistvo generalnega štaba.

Ogersko. — O zborovanji delegacij poročamo na drugem mestu obširno.

Tukajšni državni zbor nadaljuje budgetno razpravo.

Hrvatska in ogerska regnikolarna deputacija sklenile ste svoje posvetovanje s tem, da ste izrekli, da niste prišli do nikakoršnega sklepa. Uradno naznanilo o tej zadevi se glasi: V konečni seji regnikolarnih deputacij izrekel je predsednik Zell, da v teku zaupnih razgovorov, ako ravno se je glede več točk doseglo popolno soglasje, glede drugih pa se doseglo vsaj izdatno približanje, da so pa vendar gledé najvažnejšega — jezikovnega vprašanja ostale tako bistvene različnosti menenj, ki se ne dajo poravnati. Predsednik vprašal je tukaj deputacijo, ali misli da bi se z nadaljevanjem razprav mogel doseči boljši vspeh. Poročevalca Maks Falk in Josip Miškatovič izjavita v imenu dotičnih deputacij, da se tega ni nadejati. Predsednik obžaluje brezvspešnost, se pohvalno spominja neumorne delavnosti obeh poročevalcev in se je po njegovem predlogu sprejelo priznanje v zapisnik.

Potem izrekel je še načelnik hrvatskega kluba zahvalo predsedniku in vsem členom vlade. Na to izreče Tisza še nekaj besedi obetanja, da bode kolikor moč, pospeševal blagostanje Hrvatske. Časniki, po katerih vlada izrekava svoje misli izrekajo enako obžalovanje kot se je to zgodilo v deputaciji, kvasijo o hrvatskem šovinizmu, ki še tega noče dopustiti, da bi madjarščina v Hrvatski veljala ko pomočni jezik.

Žalostno spričevalo za ogerske politike je pač to, ako se celo s tako udano deputacijo hrvatsko, v kateri znani Miškatovič zvonec nosi, pogoditi ne morejo. Morebiti bi se bilo to vendarle zgodilo, ako bi že pred ne bila opozicija hrvatskega deželnega zbora že pred kazala, da naj vladina stranka pri tem vprašanji pokaže kaj more doseči pri vladi, katero podpira za žive in mrtve. — V vsej Hrvatski bo to vladini stranki dalo nekaj veljave, ker se ni vdala. Se ve da pa bo ljudstvo znalo soditi, koliko resna je bila ta borba, ako še pri konečni razpravi hrvatska deputacija trdi, da ohrani staro prijateljstvo z Ogersko, ako ravno ji Ogri nočejo priznati v pogodbi priznanih jezikovnih pravic. — Hrvaškemu deželnemu zboru predložil se je načrt postave o podalšanji dešelnoborskega mandata od 3 na 5 let.

Bolgarska. — V zadnji številki „Novic“ omenjali smo v telegramu z Dunaja, da se je bolgarska posadka v Silistriji uprla zoper vladarstvo. Enak upor poskusil je del posadke v podonavski trdnjavi Ruščuk in tukaj nastal je pravi boj med upornim pijonirskim

batalijonom in pa vladarstvu zvestimi pešci in enako zvestim prebivalstvom mesta. Boj trajal je celi dan za to, ker so ustaši imeli v svoji oblasti baterijo topov, končno so meščani in pešci premagali ustaše, katerih načelniki so skušali pobegniti čez Donovo na rumunska tla, toda vojaki zapazivši jih so streljali za njimi, vrh tega pa je tudi vojni brod hitro odrinil z brega in jim preprečil pot na nasprotni donavski breg.

Nekaj ustašev bilo je ranjenih popadalo deloma poskakalo v Donavo, pa s pomočjo broda so vse izlekli z vode in nazaj pritirali v Ruščuk.

V Silistriji zatrli so upor z Ruščuka prišedši vojaki brez boja, ker so ustaši po prihodu zveste vojne pobegnili, akoravno so imeli trdnjavo v svoji oblasti.

O postopanju bolgarskega vladarstva nasproti ustašem glasé se zadnje novice tako: Sofija dne 6. marca. Ukaz za ustreljenje upornih častnikov bil je včeraj podpisan. Nemški generalkonzul Thielman, čegar varstvu so izročeni ruski podaniki, podal je danes zjutraj pisanje, v katerem zahteva, da se šest upornik častnikov v Ruščuku izroči nemškemu konzulu, ker trdi, da so ti častniki ruski podaniki. Povod tej tirjatvi je, da imajo ti častniki ruske postne liste.

Riza Bey, turški pooblaščenec, je neki v imenu Sultanovem pri vladi storil korake, da naj bi se upornikom skazala milost. — Častniki sploh odobravajo sklep vladin, da upornike kaznuje s smrsto. — Sofija dne 6. marca ob 9. zvečer. Uradni list naznanja, da je bilo osem bolgarskih častnikov, katere je vojna sodba obsodila na smrt, danes ob 5 zjutraj v Ruščuku ustreljenih. Ob enem obsojen ruski podanik Bolman izročen je bil nemškemu konzulatu.

Danes že po dovršeni obsodbi izročil je nemški konzul bolgarski vladi pisanje, v katerem je rečeno, da je sedem z orožje v roki zasačenih častnikov, izmed katerih sta bila dva, Uzurov in Panov ustreljena, ruskih podanikov in da tedaj zahteva, da se z njimi kot takimi ravna. Vlada je na to odgovorila, da so vsi obsojenci razun kapitana Bolmana bolgarski podaniki, ne samo ker so znani kot Bolgari temveč tudi za to, ker so v teku sodnijske obravnave svojo narodnost kot tako pripoznali. Kar zadeva druge obsojene vojaške in civilne osebe, videti je, da je vlada nagnjena k milosti.

Misli se, da je skupni korak konzulov zato ostal brez vspeha, ker so oblasti v Ruščuku prejele iz Sofije enako povelje, kakoršno je vojni minister Nikolajev brzojavil kapitanu Popov-u, ko je ta Ruščuk zapustil, da bi zadušil upor v Silistriji. Konec tega povelja se je baje glasil: Kader zasedete Silistrijo, ustanovite vojne sodbe in dajte krive usmrtiti. S Pariza se brzojavlja dne 7. marca, da je bilo neki s smrtjo kaznovanih v Ruščuku 13 oseb, med temi dva majorja, dva stotnika, dva poročnika in dve civilni osebi. V Sofiji dejali so 24, v Burgasu 8 oseb v zapor, nekaj tudi drugod zato, ker je vladarstvo dobilo dokaze v roke,

da so uporniki raznih krajev med saboj v zvezi in so imeli namen, Cankova najprej oklicati za vladarja. V bolgarskih vladinih krogih se govori, da je Ruska netila upor, ki je zadnji čas različnem odboru za upor doposlala krog tri milijone rubljev.

Da je bila Ruska zadovoljna z uporom, kaže njeno prizadevanje, oteti različne prijete ustaše, s tem, da jih krije z ruskim podaništvom, dalje pa to kažejo besede uradnega „Journal de St. Petersburg“, ki izražuje željo, da bi zadnji dogodki naredili konec anarhiji, ki že 18 mescev traja v Bolgariji ter se že vpeljal enkrat red.

Videti je, da je bolgarsko vladarstvo spolnilo to željo ruskih krogov in hitro zopet vpeljalo red v Bolgarski, toda red s tem vladarstvom Ruski do sedaj še ni bil po volji.

Pomenljivo bo za razvoj bolgarskega vprašanja, kako se Ruska vstopi nasproti po zasluženji strogemu kaznovanju upornikov.

Laška. — Ministerska kriza končala se je po dolgem guganji in posvetovanji tako, da vse ostane pri starem. Kralj ni sprejel ostavka dosedajnih ministrov in zbornica izrekla bo vladi pri prvi priliki svoje zaupanje. Po potresu prizadetim daroval je kralj 150.000 frankov.

Najnovejše vesti.

Z Bolgarske. — Telegrami z Ruščuka obširno poročajo o obravnavah vojne sodnije v Ruščuku, pri katerih so bili navzoči tudi konzuli Nemške, Laške, Rumunske in Velike Britanije. Na trgu pred sodnijo zbira se mnogobrojna množica, izmed katere se neprenehoma ponavljajo kliči: „Živela neodvisna Bolgarska! Smrt izdajicam!“

Zatoženih je enajst častnikov: Stotnik Bolman, ki je ranjen na ramenu, Kristev z rano na roki (brat v Silistriji v boju vstreljenega stotnika Kristova), stotnik Zelenogorov, kateremu je bil zaupan arsenal v Ruščuku, poročnik Kojuhanski, Enčev, Mirkov, Tambroškov in Kristonakov, in končno major Usurov, ki je bil tako težko ranjen, da so ga notri prinesli štirje vojaki. Usurov izpove, da je večer prej sklical vdeležene častnike, da so hoteli samo nekrvavim potom nasprotovati nekaterim naredbam ministerstva, boj se je pričel, ker so se vojaki morali braniti zoper napadajoče občinstvo. Gledé družih častnikov reče Usurov, da so tako ravnali po njegovem povelji, in da tedaj ne zaslužijo nikakoršne kazni. — Dne 5. ob pol 7. proglasila je vojna sodnija znano sodbo, po kateri je bilo k smrti ustreljenja obsojenih 15 oseb, večinoma častnikov.

Žitna cena

v Ljubljani 2. marca 1887.

Hektoliter: pšenice domače 7 gold. 47 kr. — banaške 7 gold. 96 kr. — turšice 4 gold. 71 kr. — soršice 6 gold. 90 kr. — rži 5 gold. 20 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 4 gold. 87 kr. — ajde 4 gold. 22 kr. — ovsa 2 gold. 92 kr. — Krompir 2 gold. 85 kr. 100 kilogramov.